

RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE

Brussel, 3 november 2004 (25.01)
(OR. en)

14119/04

Interinstitutioneel dossier:
2004/0250 (COD)

DRS 36
CODEC 1191

VOORSTEL

van: [de Commissie](#)

d.d.: [27 oktober 2004](#)

Betreft: Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen en de geconsolideerde jaarrekening

Hierbij gaat voor de delegaties het voorstel van [de Commissie](#) dat bij brief van [mevrouw Patricia BUGNOT, directeur](#), aan de heer Javier SOLANA, secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger, is toegezonden.

Bijlage: COM(2004) 725 definitief

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 27.10.2004
COM(2004) 725 definitief

2004/0250 (COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen en de geconsolideerde jaarrekening

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1) CONTEXT VAN HET VOORSTEL

- **Motivering en doelstelling van het voorstel**

De doelstelling is om het vertrouwen in de door Europese ondernemingen openbaar gemaakte jaarrekeningen en jaarverslagen verder te versterken. Wat dit aangaat hebben aandeelhouders en andere belanghebbenden betrouwbare, volledige en gemakkelijk toegankelijke informatie nodig. Deze zorg wordt gedeeld door het Europees Parlement¹ en de Raad². Dit dient te worden bereikt door de jaarrekeningenrichtlijnen te wijzigen rekening houdend met de volgende zaken :

- **Invoering van collectieve verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur:** het vertrouwen in de jaarrekening hangt af van de vraag wie verantwoordelijk is voor de opstelling en openbaarmaking hiervan. Overeenkomstig hetgeen thans in de lidstaten gebruikelijk is, dient de verantwoordelijkheid collectief bij alle leden van de raad van bestuur te rusten.
- **Vergroting van de transparantie met betrekking tot transacties met verbonden partijen:** transacties van ondernemingen met hun managers, hun familieleden of andere zogenaamde verbonden partijen worden dikwijls niet op normale commerciële voorwaarden uitgevoerd. Hoewel de transparantie die van beursgenoteerden wordt verlangd, bevredigend is, is krachtens de internationale standaarden voor jaarrekeningen (IAS) een grotere doorzichtigheid vereist voor niet-beursgenoteerde ondernemingen.
- **Vergroting van de transparantie met betrekking tot buiten de balans vallende regelingen:** de openbaarmakingsvereisten van de jaarrekeningenrichtlijnen voor buiten de balans vallende verplichtingen zijn niet nauwkeurig genoeg. Special Purpose Entities (SPE's) zijn daarvan een duidelijk voorbeeld: ze worden op de balans opgenomen wanneer zij als dochteronderneming kunnen worden aangemerkt maar in veel gevallen zijn SPE's anders opgezet. In plaats van complexe definities van een SPE te ontwikkelen (met het onmiddellijke risico dat deze omzeild worden), zou de openbaarmaking in plaats daarvan moeten worden verbeterd door in de toelichting bij de jaarrekening een specifieke verplichting op te leggen voor materiële buiten de balans vallende regelingen, met inbegrip van SPE's.
- **Invoering van een verklaring inzake corporate governance:** beleggers op de Europese kapitaalmarkten hebben veel belang bij de corporate governancepraktijken van beursgenoteerde ondernemingen in de EU. Daarom zou iedere beursgenoteerde onderneming – in een specifiek onderdeel van haar jaarverslag – informatie openbaar moeten maken over haar praktijken in kwestie in

¹ P5_TA(2004)0096 – “Resolutie van het Europees Parlement over “corporate governance en toezicht op financiële diensten - de affaire-Parmalat ”.

² De ECOFIN-ministers die in april 2002 in het kader van de Raad in Oviedo bijeen waren, verzochten de Commissie zich met deze zaak bezig te houden.

	een “verklaring inzake corporate governance”.
	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene context <p>Op 21 mei 2003 heeft de Commissie een actieplan aangenomen voor Modernisering van het vennootschapsrecht en verbetering van de corporate governance in de Europese Unie (een actieplan)³, waarin bevestiging van de collectieve verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur, verbetering van de informatie die door groepen wordt verstrekt en invoering van een verklaring inzake corporate governance worden aangekondigd als een prioriteit op korte termijn, dat wil zeggen dat er voor eind 2004 een voorstel wordt ingediend. De recente schandalen bij ondernemingen hebben onderstreept dat het dringend noodzakelijk is maatregelen te nemen.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied <p>Onder de jaarrekeningenrichtlijnen worden in dit verband de Richtlijnen 78/660/EEG⁴ en 83/349/EEG⁵ verstaan.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Samenhang met ander communautair beleid <p>De voorgestelde wijziging strookt met ander horizontaal beleid van de Gemeenschap, in het bijzonder met het Actieplan van de Commissie en het Actieplan voor Financiële diensten.</p>
2) RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING	
	<ul style="list-style-type: none"> • Raadpleging van belanghebbenden
	<p>Raadplegingsmethoden en belangrijkste onderwerp</p> <p>Er vonden twee raadplegingen plaats: een raadpleging over het Actieplan inzake het vennootschapsrecht (2003) en een on-line-raadpleging (tussen april en juni 2004) over dit specifieke initiatief. Een samenvatting van de antwoorden betreffende het Actieplan inzake het vennootschapsrecht werd in november 2003 gepubliceerd; de antwoorden op de tweede raadpleging werden in september 2004 op de website van de Commissie gepubliceerd.</p>
	<p>Algemeen profiel van de respondenten</p> <p>Er was een grote geografische spreiding, dat wil zeggen meer dan 200 antwoorden uit 18 lidstaten. Ongeveerd de helft van de antwoorden was afkomstig van het bedrijfsleven en de andere helft van andere belanghebbenden.</p>

³ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – Modernisering van het vennootschapsrecht en verbetering van de corporate governance in de Europese Unie – Een actieplan COM(2003) 284 def.

⁴ PB L 222 van 14.8.1978, blz. 11. Laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/51/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 178 van 17.7.2003, blz. 16).

⁵ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1. Laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/51/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 178 van 17.7.2003, blz. 16).

	<p>Samenvatting van de antwoorden en van de wijze waarop deze in aanmerking zijn genomen</p> <p><i>a) Collectieve verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur</i></p> <p>Het voornemen van de Commissie om deze collectieve verantwoordelijkheid jegens de onderneming in de EU-wetgeving te verankeren werd over het algemeen gesteund.</p> <p><i>b) Versterking van de transparantie inzake transacties met verbonden partijen en inzake regelingen buiten de balans om</i></p> <p>Het bedrijfsleven was niet te vinden voor oplossingen die verder gaan dan wat al in de internationale standaarden voor de jaarrekeningen (IAS) wordt verlangd, terwijl de andere belanghebbenden over het algemeen voorstander zijn van een aanscherping van de openbaarmakingsvereisten om het vertrouwen in de jaarrekening van ondernemingen te herstellen.</p> <p>Gezien het toegenomen gebruik van regelingen buiten de balans om, bij voorbeeld het gebruik van SPE's om activa en passiva van de balans te halen, is het van belang om de openbaarmaking van dergelijke regelingen, die nuttige zakelijke doeleinden kunnen dienen, te verbeteren. Dit zal het vertrouwen van het publiek in de jaarrekeningen verder verbeteren.</p> <p><i>c) Verklaring inzake corporate governance</i></p> <p>Uit de raadpleging blijkt dat sommigen er voorstander van zijn om een corporate-governanceverklaring te beperken tot informatie over de vraag of en in hoeverre een beursgenoteerde EU-onderneming voldoet aan de corporate-governancecode. Terwijl het bedrijfsleven weinig geneigd was om verder te gaan dan dat, waren andere belanghebbenden voorstander van de openbaarmaking van aanvullende informatie, in het bijzonder over het risicobeheerssysteem dat door beursgenoteerde EU-ondernemingen wordt gehanteerd.</p> <p>De Commissie stelt een verklaring inzake corporate governance voor beursgenoteerde EU-ondernemingen voor overeenkomstig de lijnen die in haar actieplan zijn aangegeven; zij beperkt aldus de informatievereisten tot wat strikt noodzakelijk is, dat wil zeggen de verwijzing naar de corporate-governancecode, de mate waarin aan deze code wordt voldaan, informatie over aandeelhoudersvergaderingen, de samenstelling en werking van de raad van bestuur en zijn comités. Het actieplan omvatte nog andere punten, waarvan de openbaarmaking reeds verplicht was op grond van de richtlijn betreffende het openbare overnamebod; deze punten zouden in de toekomst deel moeten uitmaken van de verklaring inzake corporate governance.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ● Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid
	<p>Tijdens de raadpleging werden meer dan 40 uitvoerige schriftelijke bijdragen ontvangen.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ● Effectbeoordeling

	<p>In het wetgevings- en werkprogramma van de Commissie voor 2004 werd een voorlopige effectbeoordeling gepresenteerd. Daaruit bleek dat meer transparantie ertoe zou bijdragen dat de werking van concerns verenigbaar blijft met de belangen van aandeelhouders en andere belanghebbenden op de verschillende niveaus van de groep.</p>
<p>3) JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rechtsgrond <p>Artikel 44, lid 1, van het Verdrag.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Toelichting bij het voorstel <p>A. VERDUIDELIJKING VAN DE VERANTWOORDELIJKHEID EN AANSPRAKELIJKHEID VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR VOOR DE FINANCIËLE OVERZICHTEN EN ESSENTIËLE NIET-FINANCIËLE INFORMATIE</p> <p>Door recente schandalen bij grote ondernemingen is de problematiek van misdragingen van leden van de raad van bestuur onder de aandacht gekomen en is aldus de noodzaak onderstreept voor de Commissie om haar actieplan voort te zetten en een EU-kader voor de collectieve verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur op te stellen, met inbegrip van passende sancties en aansprakelijkheid. De Commissie stelt derhalve voor dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat de leden van de raad van bestuur collectief verantwoordelijk zijn, jegens de onderneming.</p> <p>Dit mag de lidstaten er niet van weerhouden om de leden van de raad van bestuur rechtstreeks en collectief verantwoordelijk te maken jegens de aandeelhouders en andere belanghebbenden. De EU-wetgeving zou evenwel het stelsel van collectieve verantwoordelijkheid moeten bevestigen en de lidstaten verplichten om passende sancties en regels inzake wettelijke aansprakelijkheid te voorzien of in te voeren voor de niet-naleving van de regels voor de financiële verslaglegging door de leden van de raad van bestuur ten einde de collectieve verantwoordelijkheid te onderbouwen.</p> <p>Bijgevolg stelt de Commissie in artikel 1 voor om in Richtlijn 78/660/EEG een nieuwe afdeling 10 bis met de artikelen 50 ter en 50 quater in te voegen alsmede een nieuw artikel 60 bis, en in artikel 2 om in Richtlijn 83/349/EEG een nieuwe afdeling 3 bis met de artikelen 36 bis en 36 ter in te voegen en om in afdeling 6 van Richtlijn 83/349/EEG artikel 48 in te voegen.</p> <p>B. GROTERE TRANSPARANTIE – TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN EN BUITEN DE BALANS VALLENDE REGELINGEN, MET INBEGRIP VAN HET GEBRUIK VAN “SPECIAL PURPOSE ENTITIES” EN OFFSHORECENTRA</p> <p>Transacties met verbonden partijen</p> <p>In het actieplan achtte de Commissie het wenselijk dat er bijkomende initiatieven worden genomen ter verbetering van de financiële en niet-financiële informatie die openbaar wordt gemaakt, zelfs door niet-beursgenoteerde ondernemingen.</p>

De jaarrekeningenrichtlijnen voorzien in transparantie inzake transacties met verbonden ondernemingen, die slechts een categorie van verbonden partijen uitmaken. Dit concept is niet zo ruim gedefinieerd als in de internationale standaard voor jaarrekeningen (IAS 24) betreffende transacties met verbonden partijen, die beursgenoteerde ondernemingen met ingang van januari 2005 moeten toepassen bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening.

Om te bepalen wie een verbonden partij is, stelt de Commissie voor om de definities van IAS 24, zoals bekrachtigd door de IAS-verordening⁶, over te nemen. Het gebruik van de IAS-definities houdt niet in dat voor niet-beursgenoteerde ondernemingen precies dezelfde openbaarmakingsvereisten zouden gelden als voor beursgenoteerde. Er zijn twee manieren om onnodige belasting te vermijden: de jaarrekeningenrichtlijnen bieden de lidstaten al de mogelijkheid om kleine ondernemingen toe te staan geen informatie te verstrekken over transacties met verbonden ondernemingen – die één categorie van verbonden partij uitmaken; bijgevolg zou deze logica ook moeten worden toegepast op andere transacties met verbonden partijen. Bovendien hoeft niet over elke transactie tussen verbonden partijen informatie te worden verstrekt indien deze niet onder normale commerciële voorwaarden (dat wil zeggen niet "at arm's length") plaatsvinden, en alleen wanneer deze relevant zijn.

Bijgevolg stelt de Commissie in artikel 1 voor om een nieuw punt toe te voegen aan artikel 43, lid 1, van Richtlijn 78/660/EEG, en in artikel 2 om een nieuw punt toe te voegen aan artikel 34 van Richtlijn 83/349/EEG. In artikel 2 stelt de Commissie ook voor om een nieuw lid 1 bis toe te voegen aan artikel 41 van Richtlijn 83/349/EEG.

Transparantie bij het gebruik van buiten de balans vallende regelingen

Vernieuwingen in de financiële instrumenten hebben een efficiëntere spreiding van risico's tussen leningnemers en beleggers vergemakkelijkt. Sommige financiële instrumenten kunnen evenwel gepaard gaan met transacties die een wijziging van de jaarrekening van een onderneming tot gevolg hebben, waardoor deze niet langer de werkelijke financiële positie weergeeft. Het is derhalve een zaak van algemeen belang ervoor te zorgen dat het principe van de "getrouwe weergave" op Europees niveau beter en duidelijker ten uitvoer wordt gelegd. De IAS en de jaarrekeningenrichtlijnen voorzien tot op zekere hoogte in de openbaarmaking van buiten de balans vallende regelingen.

"Special Purpose Entities" (SPE's) worden op de balans opgenomen wanneer zij kunnen worden aangemerkt als een dochteronderneming of als een onderneming waarin een deelneming wordt gehouden, maar SPE's kunnen zo worden opgezet dat dit wordt vermeden. De openbaarmaking dient te worden verbeterd door oplegging van een specifieke openbaarmakingsvereiste in de toelichting bij materiële regelingen buiten balanstelling. Aangezien deze informatieverstrekking verder gaat dan hetgeen op grond van de IAS vereist is zouden, via een amendement op de jaarrekeningenrichtlijnen, beursgenoteerde EU-ondernemingen die de IAS toepassen, ook aan deze openbaarmakingsvereiste moeten voldoen.

⁶ PB L 243 van 11.9.2002, blz. 1.

	<p>De Commissie is derhalve van mening dat alle ondernemingen – ongeacht of zij al dan niet aan de beurs genoteerd staan – bij de jaarrekeningenrichtlijnen dienen te worden verplicht alle buiten de balans vallende regelingen en de financiële gevolgen ervan openbaar te maken indien dit relevant kan zijn voor het oordeel van een belegger over de financiële positie van een onderneming. Dit strookt met het algemene beginsel dat de jaarrekening een getrouw beeld moet geven van de financiële positie van een onderneming, en dit zou ook de beste manier zijn om transparantie te verzekeren. Wanneer bijvoorbeeld SPE's in specifieke definities worden gevangen, zouden deze al te gemakkelijk kunnen worden omzeild.</p> <p>De Commissie stelt bijgevolg voor dat bijkomende specifieke informatie over relevante buiten de balans vallende regelingen openbaar worden gemaakt in de toelichting bij de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening. De Commissie stelt in artikel 1 voor een nieuw punt toe te voegen aan artikel 43, lid 1, van Richtlijn 78/660/EEG, en in artikel 2 stelt de Commissie voor een nieuw punt toe te voegen aan artikel 34 van Richtlijn 83/349/EEG.</p> <p style="text-align: center;">C. VERSTREKKING VAN INFORMATIE OVER CORPORATE-GOVERNANCEPRAKTIJKEN DOOR EMITTENTEN WAARVAN DE EFFECTEN OP EEN GERELEMENTEERDE MARKT WORDEN VERHANDELD</p> <p>Informatie over corporate-governancestructuren bij beursgenoteerde Europese ondernemingen is van cruciaal belang voor de Europese kapitaalmarkten en de Europese beleggers. Met het oog hierop dienen alle beursgenoteerde EU-ondernemingen een speciale "verklaring inzake corporate governance" bij hun jaarverslag te voegen.</p> <p>De Commissie is van mening dat de verklaring inzake corporate governance een specifiek onderdeel van het jaarverslag van een onderneming dient te worden en dat hierin ook bepaalde informatie dient te worden vermeld overeenkomstig de richtlijn betreffende het openbare overnamebod, alsmede informatie over het risicobeheersysteem, de werking van de aandeelhoudersvergadering, de rechten van de aandeelhouders en de werking van de raad van bestuur en zijn comités.</p> <p>De Commissie stelt derhalve voor een nieuwe afdeling 9 bis toe te voegen aan Richtlijn 78/660/EEG. Ten aanzien van het geconsolideerde jaarverslag wordt voorgesteld een nieuw punt toe te voegen aan artikel 36, lid 2, van Richtlijn 83/349/EEG, waarbij de informatievereisten beperkt worden tot toegepast risicomanagement en interne controlesystemen ten behoeve van de opstelling van de geconsolideerde rekening en het geconsolideerde jaarverslag.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidiariteitsbeginsel <p>Dit voorstel valt niet onder de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap. Het doel ervan is het vertrouwen van het publiek in de jaarrekening te vergroten. Wat hierbij centraal dient te staan is dat de jaarrekeningen vergelijkbaar moeten zijn over de hele EU omwille van de integratie van de kapitaalmarkten. Omdat zij een vergelijkbare transparantie verzekeren en aldus bijdragen tot de voltooiing van de interne markt, stroken de voorgestelde maatregelen met het subsidiariteitsbeginsel.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Evenredigheidsbeginsel
	<p>Met het voorstel wordt de op beginselen gebaseerde aanpak van de Gemeenschap ten aanzien van de EU-regelgeving voor de jaarrekeningen voortgezet. Aldus wordt de evenredigheid gewaarborgd en wordt de autoriteiten en ondernemingen manoeuvreerruimte geboden voor de verwezenlijking van de doelstellingen terwijl tevens hun financiële en administratieve lasten zoveel mogelijk worden verminderd.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Keuze van het instrument
	<p>Het voorgestelde instrument wijzigt bestaande richtlijnen en is bijgevolg een richtlijn.</p>
4) GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING	
	<p>Er zijn geen gevolgen voor de Gemeenschapsbegroting.</p>

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen en de geconsolideerde jaarrekening

Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot de oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 44, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie⁷,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁸,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag⁹,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 21 mei 2003 heeft de Commissie een actieplan aangenomen waarin maatregelen worden aangekondigd tot modernisering van het vennootschapsrecht en tot verbetering van de corporate governance in de Europese Unie. Hierin is als prioriteit op korte termijn voor de Gemeenschap sprake van bevestiging van de collectieve verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur, vergroting van de transparantie bij transacties met verbonden partijen en buiten de balans vallende regelingen en verbetering van de informatieverstrekking over corporate-governancepraktijken bij ondernemingen.
- (2) Overeenkomstig dit actieplan dienen de leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van een onderneming minimaal collectief verantwoordelijk te zijn jegens de onderneming voor de opstelling en openbaarmaking van de jaarrekening en het jaarverslag. Diezelfde aanpak zou ook moeten worden toegepast op leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van ondernemingen die een geconsolideerde jaarrekening opstellen. Enerzijds zou dit de mogelijkheid onverlet laten voor de lidstaten om verdergaande maatregelen te nemen en te voorzien in de directe verantwoordelijkheid jegens aandeelhouders of zelfs andere belanghebbenden. Anderzijds dienen de lidstaten ervan te worden weerhouden om voor een stelsel te kiezen dat deze verantwoordelijkheid beperkt tot de individuele leden van de raad van bestuur. Dit mag evenwel rechtbanken of andere

⁷ P B C , , blz. .

⁸ P B C , , blz. .

⁹ P B C , , blz. .

handhavingsinstanties in de lidstaten niet de mogelijkheid ontnemen om sancties op te leggen aan een individueel lid van de raad van bestuur.

- (3) Op 27 september 2004 hechtte de Commissie haar goedkeuring aan een mededeling inzake het voorkomen en bestrijden van financiële wanpraktijken van ondernemingen, waarin onder andere een beeld wordt gegeven van de beleidsinitiatieven van de Commissie ten aanzien van de interne controle bij ondernemingen en de verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur.
- (4) Momenteel wordt in de Vierde Richtlijn 78/660/EEG van de Raad van 25 juli 1978 op de grondslag van artikel 54, lid 3, sub g), van het Verdrag betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen¹⁰ en in de Zevende Richtlijn 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, lid 3, sub g), van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening¹¹ alleen voorzien in de verstrekking van informatie over transacties tussen een vennootschap en de daarmee verbonden ondernemingen. Dit zou moeten worden uitgebreid tot andere categorieën van verbonden partijen, zoals managers in een sleutelpositie en echtgenoten van leden van de raad van bestuur. De openbaarmaking van materiële transacties met verbonden partijen die niet onder normale commerciële voorwaarden worden uitgevoerd, kunnen de gebruikers van de jaarrekening helpen om de financiële positie van de onderneming te beoordelen alsook, wanneer de onderneming tot een groep behoort, de financiële situatie van de groep als geheel.
- (5) De definities die van toepassing zijn op de informatieverstrekking over verbonden partijen, zoals vastgelegd in de internationale standaarden voor jaarrekeningen die door de Commissie zijn goedgekeurd bij Verordening (EG) nr. 1725/2003 van 29 september 2003 tot goedkeuring van bepaalde internationale standaarden voor jaarrekeningen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad¹², dienen te worden opgenomen in de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG.
- (6) Buiten de balans vallende regelingen kunnen voor een onderneming risico's en voordelen meebrengen die van belang zijn voor een beoordeling van de financiële positie van de onderneming en, indien de onderneming tot een groep behoort, de financiële positie van de groep als geheel.
- (7) Bij dergelijke buiten de balans vallende regelingen om kan het gaan om elke transactie of overeenkomst tussen ondernemingen en entiteiten die niet op de balans zijn opgenomen. Dergelijke regelingen kunnen verband houden met de oprichting of het gebruik van een of meer voor een speciaal doel opgerichte entiteiten (Special Purpose Entities - (SPE's) en offshore-activiteiten die onder andere bedoeld zijn om op economische, juridische, fiscale of boekhoudkundige doelstellingen in te spelen. Passende informatie over dergelijke regelingen die niet in de balans zijn opgenomen, dient te worden vermeld in de toelichting bij de jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening.

¹⁰ PB L 222 van 14.08.1978, blz. 11. Laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/51/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 178 van 17.7.2003, blz. 16).

¹¹ PB L 193 van 18.07.1983, blz.1. Laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/51/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 178 van 17.7.2003, blz.16).

¹² PB L 243 van 11.09.2002, blz. 1.

- (8) Ondernemingen waarvan de effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten en die hun statutaire zetel in de Gemeenschap hebben, dienen te worden verplicht om een jaarlijkse verklaring inzake corporate governance openbaar te maken als een specifiek en duidelijk herkenbaar onderdeel van het jaarverslag. Deze verklaring dient de aandeelhouders belangrijke, gemakkelijk toegankelijke informatie te verstrekken over de feitelijk toegepaste corporate-governancepraktijken, met inbegrip van een beschrijving van eventuele bestaande risicobeheersystemen en interne controles met betrekking tot het proces van financiële verslaglegging. Ook kunnen ondernemingen een analyse van sociale en milieuaspecten verschaffen als dat nodig is voor het inzicht in de ontwikkeling, resultaten en positie van de onderneming. Het is niet nodig om een aparte verklaring inzake corporate governance op te leggen aan ondernemingen die een geconsolideerd jaarverslag opstellen maar er dient informatie inzake het risicobeheer- en interne-controlesysteem van de groep te worden verstrekt.
- (9) De te nemen maatregelen beogen met name een vergemakkelijking van grensoverschrijdende beleggingen en een verbetering van de vergelijkbaarheid in de gehele EU en het vertrouwen van het publiek in jaarrekeningen en jaarverslagen dank zij de verschaffing van betere en consequente, specifieke informatie. Dit kan niet in voldoende mate tot stand worden gebracht door de lidstaten aangezien de nationale wetgeving verschilt. Deze doelstellingen kunnen beter op communautair niveau worden bereikt door een wijziging van de jaarrekeningenrichtlijnen en verdergaande harmonisatie. De Gemeenschap kan derhalve maatregelen nemen overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel dat in artikel 5 van het Verdrag is vervat. Zoals bepaald in dit artikel gaat deze richtlijn, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (10) De Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG dienen derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd.
- (11) In deze richtlijn worden de grondrechten en de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden erkend, in acht genomen,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 78/660/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 43, lid 1, worden de volgende punten 7 bis en 7 ter ingevoegd:

"(7 bis) de aard en het zakelijke doel van regelingen van ondernemingen die niet op de balans zijn opgenomen, en de financiële gevolgen van deze regelingen voor de onderneming, voor zover deze informatie relevant en van nut is voor de beoordeling van de financiële positie van de onderneming;"

(7 ter) de aard, het zakelijke doel en het bedrag van iedere transactie van ondernemingen met verbonden partijen, wanneer deze transactie relevant is en niet onder normale commerciële voorwaarden is verricht. De definities van verbonden partij in punt 3 van de internationale standaard voor jaarrekeningen IAS 24 inzake

informatieverschaffing over verbonden partijen, zoals vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1725/2003¹³, van de Commissie, zijn op deze richtlijn van toepassing."

2. Het volgende artikel 46 bis wordt ingevoegd:

"Artikel 46 bis

Een onderneming waarvan de effecten worden toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt in de zin van artikel 4, lid 1, punt 14 van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁴, neemt in haar jaarverslag een verklaring inzake corporate governance op. Deze verklaring vormt een afzonderlijk onderdeel van het jaarverslag en bevat ten minste de volgende informatie:

1. een verwijzing naar de corporate-governancecode die de onderneming besloten heeft toe te passen of waaraan zij is onderworpen op grond van de wetgeving van de lidstaat waar zij haar statutaire zetel heeft, tezamen met de vermelding waar de tekst van de toegepaste corporate-governancecode openbaar toegankelijk is;
2. de vermelding of en in hoeverre de onderneming voldoet aan de in punt 1 bedoelde corporate-governancecode;
3. een beschrijving van de interne controle- en risicobeheersystemen van de onderneming;
4. de informatie die verlangd wordt in artikel 10, lid 1, punten c), d), f), h) en i) van Richtlijn 2004/25/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁵;
5. de werking van de aandeelhoudersvergadering en haar voornaamste bevoegdheden en een beschrijving van de rechten van de aandeelhouders en hoe deze kunnen worden uitgeoefend;
6. de samenstelling en de werking van de raad van bestuur en zijn comités.

Ondernemingen die de in punt 1 bedoelde corporate-governancecode niet integraal toepassen, geven aan van welke delen van de code zij afwijken en om welke redenen."

3. De volgende afdeling 10 bis wordt ingevoegd:

"AFDELING 10 BIS

Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor de jaarrekening en het jaarverslag

Artikel 50 ter

¹³ PB L 261 van 13.10.2003, blz. 1

¹⁴ PB L 145 van 30.4.2004, blz. 1.

¹⁵ PB L 142 van 30.4.2004, blz. 12.

De lidstaten zorgen ervoor dat de leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming collectief verantwoordelijk zijn jegens de onderneming voor de opstelling en openbaarmaking van de jaarrekening en het jaarverslag overeenkomstig de eisen van deze richtlijn.

Artikel 50 quater

De lidstaten zorgen ervoor dat hun wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake aansprakelijkheid van toepassing zijn op de in artikel 50 ter van deze richtlijn genoemde leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen."

4. Het volgende artikel 60 bis wordt ingevoegd:

"Artikel 60 bis

Onverminderd het bepaalde in artikel 6 van Richtlijn 68/151/EEG¹⁶ en het recht van de lidstaten om strafrechtelijke sancties op te leggen, stellen de lidstaten de regels vast voor de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en nemen zij alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze worden toegepast. De voorziene sancties en maatregelen moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 31 december 2006 in kennis van die bepalingen en delen eventuele latere wijzigingen daarop zo spoedig mogelijk mee."

Artikel 2

Richtlijn 83/349/EEG wordt als volgt gewijzigd:

- 1, In artikel 34 worden de volgende punten 7 bis en 7 ter ingevoegd:

"7 bis) de aard en het zakelijke doel van iedere regeling die niet op de geconsolideerde balans wordt opgenomen, en de financiële gevolgen van deze regelingen, voor zover deze informatie rechtstreeks van belang en van nut is voor de beoordeling van de financiële positie van de ondernemingen die in de gezamenlijke consolidatie zijn opgenomen."

"7 ter) de aard, het zakelijke doel en het bedrag van iedere transactie van de moederonderneming, of van andere ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen, met verbonden partijen, wanneer deze transactie relevant is en niet onder normale commerciële voorwaarden is verricht."

2. In artikel 36, lid 2, wordt het volgende punt f) toegevoegd:

"f) een beschrijving van de interne controle- en risicobeheersystemen van de groep met betrekking tot het proces van de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening. Indien de geconsolideerde jaarrekening en het jaarverslag als één enkel verslag worden ingediend, moet deze informatie worden opgenomen in het deel van het

¹⁶ PB L 65 van 14.3.1968, blz. 8. Laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/58/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 221 van 4.9.2004, blz.13).

verslag dat de verklaring inzake corporate governance bevat, zoals bepaald in artikel 46 bis van Richtlijn 78/660/EEG";

3. De volgende afdeling 3 bis wordt ingevoegd:

"AFDELING 3 BIS

Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening en het geconsolideerde jaarverslag

Artikel 36 bis

De lidstaten zorgen ervoor dat de leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming die de geconsolideerde jaarrekening en het geconsolideerde jaarverslag opstellen, collectief verantwoordelijk zijn jegens die onderneming voor wat betreft de opstelling en openbaarmaking van de geconsolideerde jaarrekening en het geconsolideerde jaarverslag overeenkomstig de eisen van deze richtlijn.

Artikel 36 ter

De lidstaten zorgen ervoor dat hun wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake aansprakelijkheid van toepassing zijn op de in artikel 36 bis van deze richtlijn genoemde leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen."

4. In artikel 41 wordt het volgende lid 1 bis ingevoegd:

"1 bis. De definities van verbonden partij in punt 3 van de internationale standaard voor jaarrekeningen IAS 24 inzake informatieverschaffing over verbonden partijen, zoals vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1725/2003 van de Commissie¹⁷, zijn op deze richtlijn van toepassing."

5. Het volgende artikel 48 wordt ingevoegd:

"Artikel 48

Onverminderd het bepaalde in artikel 6 van Richtlijn 68/151/EEG en het recht van de lidstaten om strafrechtelijke sancties op te leggen, stellen de lidstaten de regels vast voor de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en treffen zij alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze worden toegepast. De voorziene sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 31 december 2006 in kennis van die bepalingen en delen eventuele latere wijzigingen daarop zo spoedig mogelijk mee."

¹⁷ PB L 261 van 13.10.2003, blz. 1.

Artikel 3

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2006 aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee, alsmede een transponeringstabel waarin het verband tussen die bepalingen en deze richtlijn wordt aangegeven.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 4

Deze richtlijn treedt in werking op de 20e dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 5

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter